

מסורת הש"ס

(א) מור סא, (ב) ספרי
 פ' ראה פסוקא פ' ראה,
 (ג) "ובמיתת הארון" ליתא
 כפרי, וס' חילת ונגרשן
 כפ, ועין ר"ש"ע, (ד) לעיל
 ד; (ה) "מסות ב: ע"ש",
 (ו) מיתלת פ' משפטים
 פרשה יג, (ז) [תקנן כ:];
 (ח) [נכתי" טוסף: חילתא],
 (ט) כתובות מת, פד, ב"ק
 פו: כבורות נב: סנהדרין
 עה, יצמות קא, ב"ב
 ק; (י) מיתלת פרשת
 משפטים פרשה ג תקנן
 מה, (יב) [נדפסיר: ואפילו],
 (יג) [נפסיר: והמנוח],
 (יד) [נדפסיר: הילתא],
 (טו) [נדפסיר: קדושה],
 (טז) [שק' לע"ש: ע] [ב"ב
 סט:]; (יז) [י"ל רוח חממים]
 נוסח הימנו שלל שלם
 רעה תחת טובה יו",
 (יח) [וע"ע חוס' ב"ב קמט,
 ד"ה מגמרת, (ק) [נדפסיר:
 "מכר", (ר) "עליה" חילת
 נדפסיר, וגם לא טוסף
 ע"פ הש"ל, ונדפסיר: כתוב
 גנליון י"ל, פנקסמה עלה
 דלא והשאלא],

הגהות הגר"א

[א] גמ' גיבו אלף ושהו
 ח' מאות נמכר וחור
 וגמבר, ב"ב ג' הרמזים
 ואינו חור ומכר וכה'
 נמסילתא ויהי גירסא
 נוסה מאל:

מוסף תוספות

א. ותירן ר"ת דהתם כיון
 שפשה לו העבריים חסד
 שחלוהו לו יעשה עמו חסד
 ויתן לבניו אבל כאן שלא
 עשה עמו חסד
 כשהקדים אצלו אין
 צורך להחזיר לבניו, טוס'
 ב"ב קמט, ד"ה מגמרי.
 ב. דיקון דבמלוה דליכא
 שיעבורא יש לו להחזיר
 כל שכן בפקדון שהוא
 בעין ואין שליחות יד בו
 שראוי להחזירו, רמב"א,
 אדרבא טפי מסתברא
 דבפקדון דברשותיה
 דמריה יתא יחזיר, שיה
 לא נודע למי, ג. [אבל]
 כשהורו ולידתו שיה
 בקדושה אחריון דרוח
 חממים נוחה הימנו דלא
 אחי למחלף בישראל
 גמור ולומר דיש לו חיים.
 טוס' היל"ס, ד. אפי' גב
 הכל מאיש אחד והעמידי
 בדין בפעם אחת על כולו,
 שס, ה. דבגניבתו משמע
 חזרה גניבה ולא שתי
 גניבות מרלא כתיב
 בגניבותיו, טוס' היל"ס.
 ולידתו בקדושה. היכא דלידתו של בן בקדושה מיתלף בישראל גמור:
 מ"ט לא אמר כרצא. דליף לה מושבז עם קוהו: משא"כ באלה
 העצרים. לקמיה בעי לה: ואינה נמכרת ושניה. לקמ' יליף ליה:
 בעל כרחו. לקמיה מפרש ליה: יסירה עליו אמה העצרים. אלמלא
 כל הך איתנהו זה: כגון שיערה.
 ותו לא נפקא בטי אלף בגט:
 הילכא. הלכות אמה העצרים ואם
 רצתה לזאת באל' מאלו בלא גט תלא
 קמ"ל: ולא צפילו. אם יש לו לשלם
 את הקרן ואין לו ממנה לשלם הכפל
 אינו נמכר: בזמנו. אם העיד בחזירו
 שגנב והחם ואין לו צמא לשלם אינו
 נמכר: בגניבתו כיון שגמבר פעם
 אחת שוב אינו נמכר. קס"ד ונמכר
 בגניבתו משמע ליה ונמכר פעם אחת
 ולא שתי מכירות: כאן בגניבה אחת
 כאן בשתי גניבות. בגניבה אחת פעם
 אחת דלא אינו שוב כל גניבתו אינו
 נמכר בשביל חליה ולכשיאמר ימכר
 משום חליה והאי דקמתי ונמכר ושנה
 בשתי גניבות א' אפילו לא עמד בדיון עד
 שגנב שמיים ואינו שוב אלף דמי
 האחת נמכר וחזר ונמכר דכל חדא
 וחדא קרינן ביה ונמכר בגניבתו: טוצא
 משמע. אם עמד על שתייהן דיון א'
 כולן קרינן ביה בגניבתו כדכתיב
 (וינה ד) וזהמה רצה וגו' והדגה אשר
 ביאור (שמות ו): אלא כאן באלס
 אח. שעמד בדיון דלא אחת אינו
 נמכר ושנה אפילו בגניבות הרצה
 דהוא דומיא דלחת ו' הכתוב הוליה
 בלשון יחיד אלא בשני בני אלס
 שמעמידים אותו שתי פעמים דיון
 נמכר בשביל כל אחת ואחת והוא
 הדיון אלס גנב ועמד דיון ונמכר וחזר
 וגנב משאל חפשי חזר ונמכר: ה"ג
 ס"ר גניבו אלף וסוה ה' מאות נמכר
 וחזר ונמכר גניבו ה' מאות וסוה
 אלף אינו נמכר כלל: כנגד ממכרו.
 לא פחות ולא יותר: באל וסוה ר"א
 לרנן. יש לו פתחון פה ונלחון
 במחלוקת זה: ולא חלי. כי השתא
 שסוה שר עבדות שש שנים פי שנים
 בגניבתו ואין עליו לעבד אלף חליין:
 מאי ניהו. ה"ד בעל כרחו דעצירה
 טפי מעבד אי למימרא דאי לית ליה
 גירעונה כתבין ליה שטרע על דמיה
 ותתנס לו כשתשיג ידה מנא לן הא
 איהו נקיט מרגימא גופה המשועבד
 לו ואין יחזין ליה חספא: צע"כ
 דאל. אם יש לו כופין אותו ופודה
 אותו: ומני. הא דקמתי אינה נמכרת
 ושנית: מוכר אלס נסו לאישות
 וסוה. קיבל זה קידושין ונתארמלה
 או נתגרשה מן האירוסין חזר
 ומקדשה לאחר וכפך קדושה שלו
 אם לא נגרה: לשפחות וסוה. מכרה
 ואלה צש או ביובל או צמיתת
 הארון ועודה קטנה חזר ומוכרה אלס
 א' יולאה בסומין לא דאפילו לא מכרה
 מעולם והביאה סימנין אינו מוכרה
 כדתינא במסכת ערכין (דף כט:); יכול
 ימכור אלס את בתו כשהיא נערה
 אמרת ומה מוכרה כבר יולאה עכשיו
 שאינה מוכרה אינו דין שלא תמכר: לאישות אחר שפחות. מוכרה
 צבלת קידושין אחר שמכרה לשפחות ויתא וחזרה אליו: אלל [לא] לשפחות
 אחר אשום. קיבל א' קידושין וחזרה אליו שנתארמלה אין חזר ומוכרה
 לשפחות ולקמיה ילפי' לה: ונפולוגא דהני ספא. כלומר שמיפלג ספא
 ור"ש צדרשה דהאי קרא דלפניו ביה ר"א ור"ע: א' צדצרי ר"ע גרסינן
 כיון

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ית.

באן שהורו שלא בקדושה ולידתו בקדושה. פי' בקונטרס או רוח
 חממים נוחה הימנו ומימה דצפרק מי שמת (ב"ב קמט). גבי
 עובדא דאסור גיורא ה"ל תליסר אלפי זוזי צי רצא פי' צפקדון כי
 קא שכר קאמר רצא היכי ליקניהו רב מרי להנהו זוזי וכו' משמע דרצא
 לא ראה לשלם לרב מרי צר רחל אלף
 היה רואה לרבות צון והשתא וכו' אלף
 היה רואה שתהא רוח חממים נוחה
 הימנו שהרי רב מרי צר רחל הורמו
 שלא בקדושה ולידתו בקדושה הוה
 ואומר ר"ת דלגבי הלואה שנושה לו
 טוצה א' אין רוח חממים נוחה הימנו
 שמשלם רעה תחת טוצה אלף התם
 פקדון הוא ואדרכה בלא טרח לשומרם
 ואין נראה לר"י לתלם כלל בין מלוה
 לפקדון אלא נראה לר"י לפרש הורמו
 שלא בקדושה ולידתו בקדושה אין
 רוח חממים נוחה הימנו לפי שהוא
 קרוב להיות כישראל ואמי לאחלופי
 ולשויה ישראל גמור ואם יצא אשת
 אחיו יאמרו שאינה זקוקה עוד לאחיו
 שהיה הורמו ולידתם בקדושה ג'
 באן בגניבה אחת כאן בשתי
 גניבות. פי' בקונטרס באל
 אינו חזר ונמכר וה"ק ונמכר פעם
 א' בגניבה אחת ולא פעמיים בגניבה
 אחת אלא נמכר הוא שתי פעמים
 בשתי גניבות ואפילו לא עמד בדיון
 עד שגנב שתייהן ואינו שוב אלף דמי
 אחת נמכר וחזר ונמכר דכל חדא
 וחדא קרינן ביה בגניבתו ופרין
 בגניבתו טוצא משמע אם עמד על
 שתייהן דיון כולו קרינן בגניבתו
 כדכתיב וזהמה רצה והדגה אשר
 ביאור ואפ"ה חזר ונמכר הוא דליכא
 אלף כאן באלס אחד שעמד דיון
 צבת אחת אפילו בגניבות הרצה אינו
 נמכר ושנה דחלי גניבה היא אלף צב'
 בני אלס שמעמידין אותו דיון שתי
 פעמים נמכר בשביל כל אחת ואחת
 וה"ה אם גנב ועמד דיון ונמכר וחזר
 וגנב משאל חפשי חזר ונמכר עכ"ל
 וקשה מה שפירש בגניבה אחת אינו
 חזר ונמכר דהא לא איתא לא כרצנן
 ולא כר"א דהא בסמוך קאמר ט"ר
 היה גניבו אלף וסוה ה' מאות נמכר
 וחזר ונמכר וכו"א נמי לא אחי דליהו
 קאמר אם היה גניבו כנגד ממכרו
 נמכר ואם לאו אינו נמכר כלל משמע
 אפילו פעם אחת אינו נמכר לכך
 פרי' כאן בגניבה אחת נמכר וחזר
 ונמכר עד שישלם כל הגניבה דנמכר
 בגניבתו משמע שנמכר כמה פעמים
 עד שישלם כל גניבתו אלא בשתי
 גניבות לא ימכר אלא פעם אחת
 ופרין בגניבתו טוצא משמע היכא
 דגנב וחזר וגנב לאותו אלס עכ"ל
 מיקרי שפיר בגניבתו אימא דנמכר
 עד שישלם הכל ומשני באלס אחד
 דגנב וחזר וגנב לאותו אלס עכ"ל
 א' נמכר עד שישלם כל הגניבות
 דהיינו שפיר בגניבתו אלא בשני בני
 אלס אינו נמכר ושנה:
 אמר אביי בע"ב בורחיה דאב.
 פירש בקונטרס אם יש לו
 כופין אותו ופודה אותו וק"ל להר"מ א"כ מאי קאמר בסמוך
 ה"ג דאילו ומוצין לה ומה תועלת במכירתו מאחר דנכוח אותו
 לפדותה ושפא' כן לומר דנכוח צני המשפחה לפדותה עכ"כ
 דלא משום דלא ניחא ליה לאכ שחמור לצימו ויהא פירקתו
 לאכ א' עליה והשתא ניחא שפיר דהדר אילו ומוצין לה:
 כיון

עין משפט
 נר מצוה

א. מ"י פ"ו מהל' נחלות
 ה"ל יד טושיע חו"מ פי'
 רפס סעי' ב':
 קענ ב מ"י פ"ד מהל'
 עבדים הלכה ו':
 קעד ג מ"י פ"ג מהל'
 גניבה הלכה י'
 סמנ עשין עא:
 קעה ד מ"י שם ה"ל טו:
 קעו ד מ"י שם ה"ל יד:
 קעו ד מ"י פ"ד מהל'
 עבדים הלכה ג'
 סמנ עשין פה:
 קעה ד מ"י פ"ג מהל'
 אשיות הלכה י'
 ופי' שם הלכה י' סמנ
 עשין מה טושיע א"ע פי'
 לו ספיק' ג':
 קעס ח ט י מ"י פ"ד
 מנחלות עבדים
 הלכה י':

תורה אור השלם

1. אל תתגררו בם כי לא
 אתן לכם מארצם עד
 מדרך בך רגל ב' ירשה
 לעשו נתינת את הדר
 דברים ב' ה
 שיערי:
 2. ויאמר יי אלי אל
 תצר את מואב ואל
 תתגרר בם מלחמה כי לא
 אתן לך מואב ירשה כי
 לבני לזו נתינת את ער
 דברים ב' ט
 ירשה:
 3. וחשב עם קנחו משנת
 ומקורו לו עד שנת היבל
 ויהיה בסוף השמש
 במספר שנים בימי שקיור
 יהיה עמו: ויקרא כה
 ויהיה בסוף השמש
 עליו דמים לו שלם
 י'שם אם אין לו וגמבר
 בגניבתו: שמות כב
 5. אם רעה בשני אדניה
 אשר לו יעדה והפדה
 לעם בקרי לא ימשל
 לקמיה בגניבו בה:
 שמות כא ח

מוסף רש"י

כי יירשה לעשו נתינת
 את הדר שיערי. עשר
 עממן נתינת לו שבעה
 לס וקני וקניו וקדמוני
 הן עמון ומואב ושעיר
 אחת מהם לעשו והשנים
 לבני לזו נתינת את ער
 למאריס ושחק על מה שהיו
 אומרים על אשמו אחותו
 היא עשאל כנו (דברים
 ה. ער. שם מדינה
 שם ט. יתירה עליו
 אמה העבריה. שקונה
 עמה בכל אלה וסומיני
 נערוה, כדלפנין לעיל (ד).
 מוילתא חס (לעיל ד).
 בגניבתו ולא בזמנו.
 ואין ממכרו אם העידוהו
 שגנב ואין לו מה לשלם
 וגמבר דיו למכר כדכתיב
 ונמכר גניבתו (מכות ב.).
 משום פגם משפחה.
 גמלי הוא להם (כתובות
 טד). שיהו נשין כדכר
 (סנהדרין טה.).